

Terugblik 2021

Openbare
orde &
veiligheid

Gemeente *Stein*

© Politie, all rights reserved.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, op geautomatiseerde wijze opgeslagen of openbaar gemaakt in enige vorm of op enigerlei wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Politie.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	3
Vooraf	4
1. High Impact Crime (HIC)	5
2. Geweldscriminaliteit.....	6
3. Overlast en vernielingen	8
4. Verstoring openbare orde (rellen)	11
5. Digitale criminaliteit.....	11
6. Voertuig- en bedrijfscriminaliteit.....	12
7. Overige.....	12
8. Conclusie en vooruitblik.....	15

Vooraf

Jaarlijks wordt een terugblik verzorgd van de cijfers openbare orde, veiligheid en leefbaarheid van het voorgaande jaar. Hierin worden de hoofdpunten op leefbaarheids- en veiligheidsthema's belicht. In deze rapportage wordt terug gekeken naar 2021.

Kenmerkend voor het acteren op leefbaarheids- en veiligheidsvraagstukken is de integrale samenwerking tussen diverse partners. Vanuit de gedachte: "Alleen ben je snel, samen kom je verder", wordt met regelmaat samengewerkt en afgestemd. Deze rapportage is in tegenstelling tot voorgaande jaren een gezamenlijk product van gemeente Stein en politie Basisteam Westelijke Mijnstreek.

Het jaar 2021 was een jaar waarin corona gerelateerde maatregelen en gevolgen hiervan nog steeds zorgden voor veel impact binnen de maatschappij. Het meest kenmerkende hiervoor in Stein waren de avondklokken in januari en de coronarellen in november. Een kleine groep uitte haar onvrede op een wijze die maatschappelijk niet geaccepteerd wordt. In gezamenlijkheid is hiertegen opgetreden. In hoofdstuk 4 van de rapportage wordt verder ingegaan op deze rellen.

Zoals aangegeven is op meerdere thema's integraal samengewerkt. De samenwerking vindt plaats op grote schaal, zoals bij de hoogwaterstand van de Maas in juli en de daarbij behorende evacuatie van de inwoners in delen van de gemeente. Daarnaast is de integrale samenwerking ook op kleinere schaal terug te zien zoals bij de afweging tussen de strafrechtelijke en/of de bestuursrechtelijke aanpak. Hierbij valt te denken aan het dealen van verdovende middelen of vervoeren van inbrekerswerktuig.

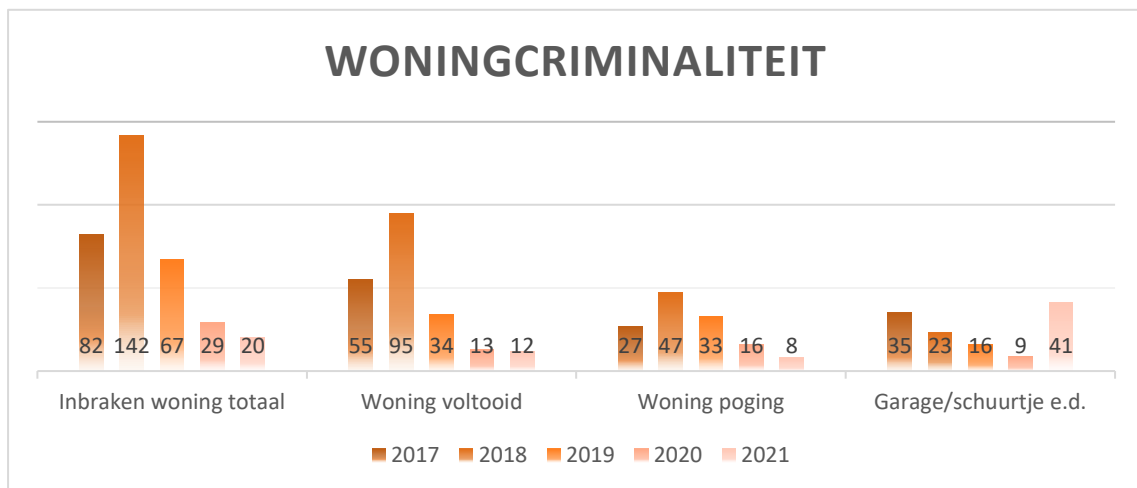
Data worden steeds belangrijker en daarom heeft gemeente Stein in 2021 een doortonwikkeling gemaakt op het gebied van data-analyses openbare orde. Naast het gebruik van een data dashboard wordt zowel kort-cyclisch als over langere periodes gekeken naar trends en ontwikkelingen. Deze worden gebruikt om in te spelen op acute ontwikkelingen en vormen de basis voor nieuw te vormen beleid.

Deze rapportage wordt afgesloten met een korte conclusie en doorkijk naar 2022.

1. High Impact Crime (HIC)

High Impact Crimes (HIC-feiten) hebben veel impact op slachtoffers en buurtbewoners. Er is een dalende trend te zien van HIC-feiten, met name de woninginbraken (*grafiek 1*). Ondanks deze dalende trend gaat de aanpak onverminderd door. De aanpak ziet toe op opsporing van verdachten van HIC-zaken en het monitoren van veelplegers.

Ondanks de dalende trend van HIC-feiten, was er aan het einde van de zomer en begin van het najaar een opwaartse trend van inbraken in garages of schuren in de gemeente Stein (*grafiek 1*). Bij deze inbraken werden voornamelijk (elektrische) fietsen onttreemd. Door de kort cyclische monitoring kon relatief snel geschakeld worden. Gemeente Stein heeft via diverse communicatiekanalen aandacht gevraagd aan inwoners om alert te zijn op (verdachte situaties bij) schuren en garages. Tevens heeft de aanhouding van een verdachte plaatsgevonden. Na deze interventies was een afname te zien bij de inbraken in schuren en garages.

Grafiek 1

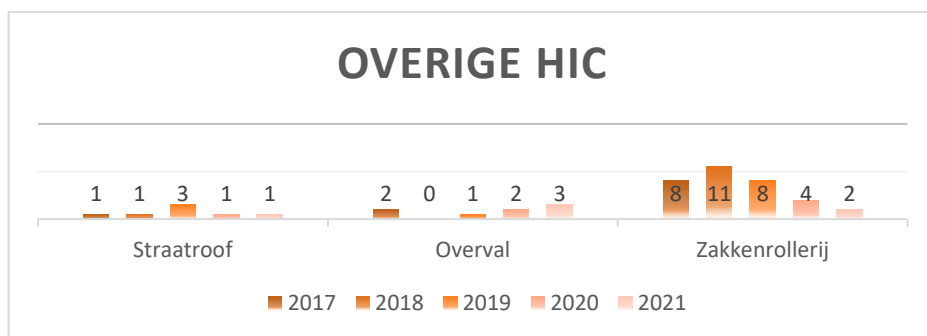
Het monitoren van veelplegers is één van de aanpakken die inmiddels geïncorporeerd is in het reguliere politiewerk. Naast de strafrechtelijke aanpak, wordt ook bestuurlijk ingezet. Op basis van de APV is het meevoeren van inbrekerswerktuig verboden. De betrokkene wordt verbaliseerd op grond van de APV. Tevens wordt er een bestuurlijke rapportage opgemaakt op basis waarvan de burgemeester een last onder dwangsom op kan leggen. Bij recidive treedt deze dwangsom direct in werking en kan het bedrag gevorderd worden.

Daarnaast lopen er 8 PGA casussen (persoonsgerichte aanpak) via het Veiligheidshuis. Opgemerkt dient te worden dat deze PGA-subjecten niet allemaal gerelateerd worden aan HIC-feiten.

De ketenpartners investeren integraal in preventie en repressie.

[Straatroof en overval](#)

Aan het begin van 2021 hebben 3 voltooide overvallen plaatsgevonden die kort op elkaar volgden. In 2 zaken zijn verdachten aangehouden en is de zaak opgehelderd. Cameratoezicht heeft een rol gespeeld bij de opheldering van een van deze zaken. De straatroof betrof een poging.

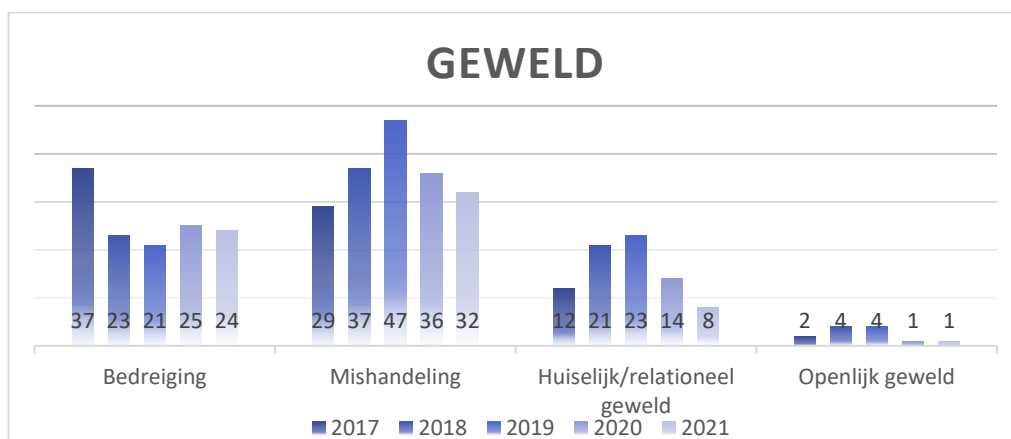
Grafiek 2

2. Geweldscriminaliteit

Geweld kenmerkt zich in meerdere vormen. Voor deze terugblik onderscheiden we vier varianten: bedreiging, mishandeling, huiselijk/relatieel geweld en openlijk geweld. Huiselijk geweld is geen op zichzelf staand feit en gaat altijd gepaard met een ruzie, vernieling, mishandeling of bedreiging in huiselijke kringen. Het aantal Veilig Thuis meldingen die gedaan worden door politie, zijn de afgelopen jaren vrij constant geweest. In 2021 zijn 75 meldingen opgehaald. In 2020 waren dit er 86, in 2019 respectievelijk 88 meldingen en 83 meldingen in 2018. In *grafiek 2* is te zien dat het aantal Veilig Thuis meldingen in relatie tot geweldsdelicten niet gestegen is. Dit betreffen enkel de incidenten waarbij aangifte is gedaan van een strafbaar feit. De aangiftes in relatie tot huiselijk geweld zijn afgenomen, maar dat wil niet zeggen dat geweld in huiselijke kringen afneemt. Landelijke campagnes zorgen er vaak ook voor dat hulp eerder ingeschakeld kan worden, alvorens het uitloopt tot het doen van aangifte.

Gedurende het eerste half jaar van 2021 heeft er een pilot gedraaid waarbij medewerkers van Veilig Thuis aan het politiebureau werken om direct mee te kunnen acteren wanneer meldingen van huiselijk geweld zijn. Het doel hierachter was dat 'Veilig Thuis' eerder achter de voordeur kan komen, vooral op het moment wanneer een situatie zich aandient. Ook kunnen politiemedewerkers hun vragen of zorgen direct bespreekbaar maken. Deze pilot is afgelopen en inmiddels ook geëvalueerd. Vooralsnog wordt deze pilot niet voortgezet.

Er hebben geen bijzonderheden met betrekking tot bedreiging, mishandeling en openlijk geweld plaats gevonden. Een tendens die ook in Stein merkbaar was in 2021 was een toenemende mate van agressie jegens hulpverleners. In casussen waar dit gespeeld heeft hebben politie en gemeente gezamenlijk gezocht naar een aanpak op maat. Het signaal hierbij was duidelijk: geweld tegen ambtenaren en/of hulpverleners wordt niet getolereerd.

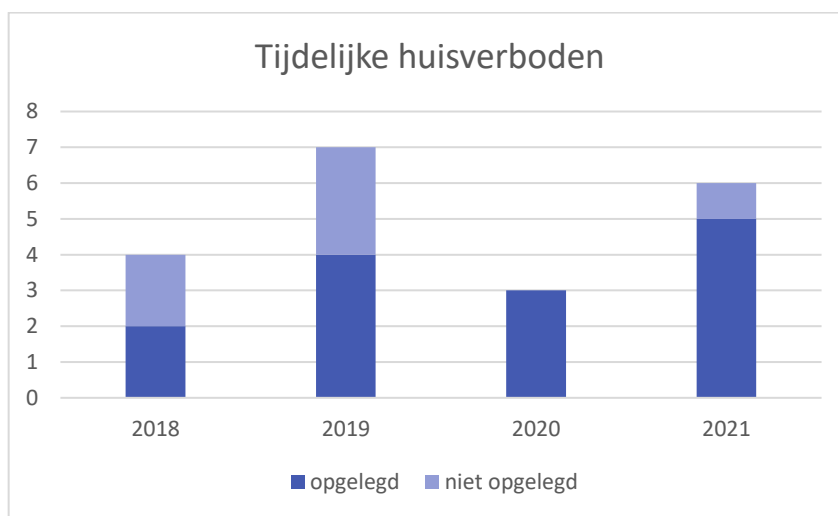

Grafiek 3

Tijdelijke huisverboden

Een tijdelijk huisverbod kan door de burgemeester opgelegd worden op het moment dat een dreigende situatie wordt aangetroffen door hulpverleners. De pleger van huiselijk geweld kan hierbij een huisverbod krijgen voor 10 dagen. Indien in die periode geen verbetering van de situatie plaats vindt en er geen zicht is op verbetering, kan er voor gekozen worden om het tijdelijk huisverbod te verlengen tot ten hoogste vier weken. De opgelegde tijdelijk huisverboden zijn in geen van de gevallen tussentijds ingetrokken of na de 10 dagen verlengd. Er zijn geen gevallen van recidieven bekend.

Uit de cijfers van de afgelopen jaren is geen stijgende noch dalende trend te constateren. Het aantal situaties waarbij er gesproken is over het inzetten van een tijdelijk huisverbod, is rechtstreeks te koppelen aan het aantal casussen huiselijk geweld.

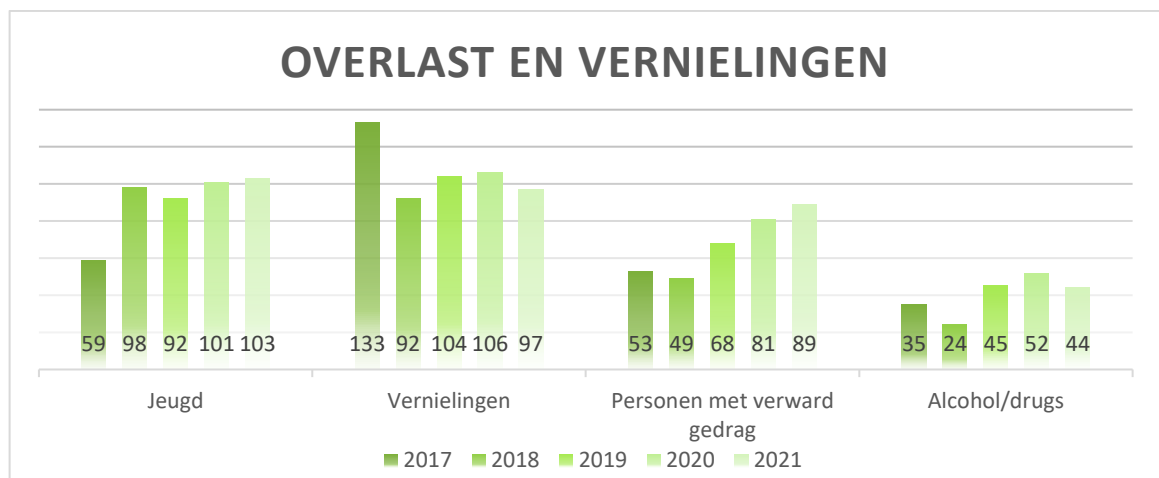

Grafiek 4

3. Overlast en vernielingen

In de gemeente Stein is het ervaren van overlast door jeugd geen onbekend thema. De meldingen 'overlast alcohol/drugs' gaan in sommige gevallen gepaard met jeugdoverlast. De samenstelling van de groep is gevarieerd en de leden zijn steeds jonger. De jeugdigen betreffen overigens niet altijd inwoners van de gemeente Stein. De benodigde inzet wordt, net als meerdere thema's, integraal opgepakt.

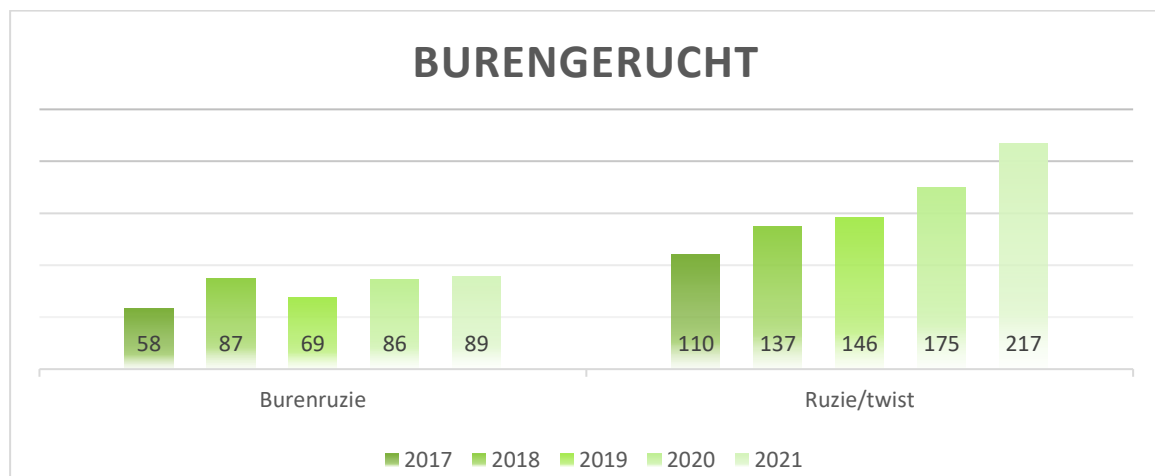
Het Plan Alcohol en Drugs Jeugd Stein is in 2021 voorbereid en zal in 2022 worden uitgerold. Een integrale aanpak met aandacht voor preventie en repressie. Dit betekent echter niet dat in 2021 geen acties zijn uitgezet ten aanzien van jeugdoverlast. Door politie zijn brieven verstuurd aan het huisadres van betrokken minderjarige jeugdigen. Deze brieven hebben merkbaar effect. De betreffende jeugdigen zijn nagenoeg niet meer betrokken geweest bij controles van jeugdigen op overlastplekken.

Grafiek 5

Op Westelijke Mijnstreek niveau is in 2021 de basis gelegd voor het plan Jeugd in Beeld. Jeugd wordt steeds mobieler, letterlijk en figuurlijk. Door het verschaffen van een gezamenlijk beeld en na te denken over een gezamenlijke aanpak wordt voorkomen dat de inzet door partners in de ene gemeente leidt tot een toename van de overlast in een buurgemeente. De hotspots jeugdoverlast zijn in 2021 niet geheel anders dan voorgaand jaar. Het zwaartepunt ligt nog steeds rond het Raadhuisplein in Stein.

Burengerucht

Grafiek 6

Ondanks het feit dat 2021 voor een groot deel in lockdown is verbracht is er geen exponentiële stijging te zien ten aanzien van het aantal burenruzies. Verklaring hiervoor kan gezocht worden in het project Buurtbemiddeling Westelijke Mijnstreek*. In 2021 is binnen het project bemiddeld in 21 casussen.

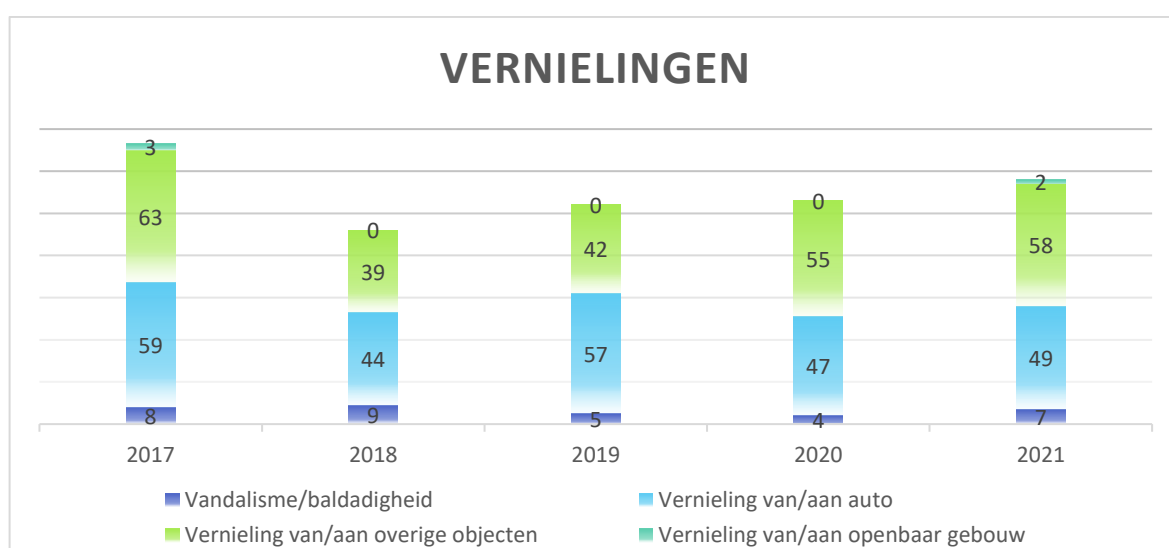
**Buurtbemiddeling Westelijke Mijnstreek is een samenwerking tussen:*

- gemeenten Stein, Beek en Sittard-Geleen
- woningcorporaties Wonen Limburg, Woonpunt, Zaam Wonen en ZOWonen
- politie BT Westelijke Mijnstreek

Buurtbemiddeling Westelijke Mijnstreek wordt uitgevoerd door Partners in Welzijn.

Vernielingen

Het aantal geregistreerde vernielingen is vrij constant en kent geen bijzonderheden.

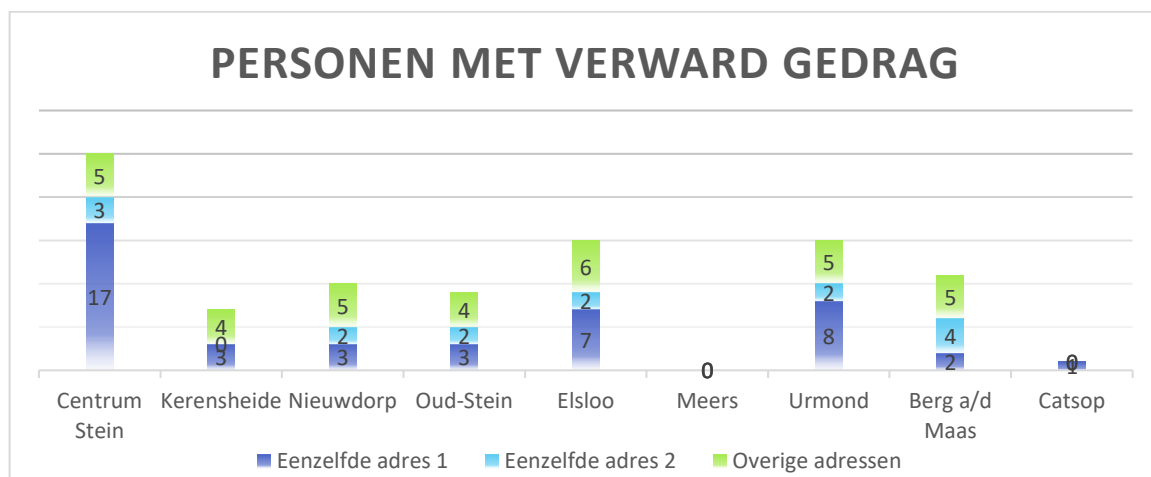

Grafiek 7

Personen met verward gedrag

Het aantal registraties rondom personen met verward gedrag is wederom gestegen (zie grafiek 5). Ook in 2021 is zichtbaar dat het bij veel van deze registraties gaat om personen die reeds bekend zijn binnen de hulpverlening. Incidenten waar politie bij betrokken is worden gescreend en daarna doorgezet naar het VIA (Verbindingspunt Informatie en Advies). Het VIA legt verbinding tussen het zorg- en veiligheidsdomein met als doel een goede opvolging te kunnen geven op politiemeldingen over personen met verward gedrag naar het zorg- en veiligheidsdomein en zo eerder te komen tot een sluitende ketenaanpak. Vanuit hier acteren aangewezen partners op deze casussen. Het Zorg en Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek speelt een belangrijke rol in deze casussen. Het blijft vaak nog een uitdaging voor politie, omdat in een groot aantal gevallen sprake is van middelen gebruik. Een juiste en adequate beoordeling door een crisisdienst is dan niet mogelijk waardoor politie alsnog de aangewezen partij is omdat er simpelweg geen andere oplossing is op dat moment.

In onderstaande grafiek is te zien in welke buurt de meeste registraties zijn opgemaakt en waar dit eenzelfde adres betreft.

Grafiek 8

Op niveau Westelijke Mijnstreek is in het Integraal Intelligence overleg (zie hoofdstuk 7) aandacht geweest voor de duiding van de cijfers verwarde personen. Er is getracht een verbinding te leggen tussen de cijfers van personen met verward gedrag en mogelijke sociale, geo- en demografische kenmerken. Ondanks grote inspanning is dit helaas niet gelukt.

Verdovende middelen

De stijging van het aantal meldingen overlast alcohol/drugs heeft dit jaar niet doorgezet.

In 2021 zijn 5 hennepkwekerijen geruimd die allen in een woning waren ingericht. Tevens is er in een pand een reeds geruimde kwekerij aangetroffen. Bij het aantreffen van verdovende middelen in een woning, wordt er een bestuurlijke rapportage opgesteld met het advies een bestuurlijke maatregel te nemen. In 2021 heeft politie 10 Damocles-gerelateerde bestuurlijke rapportages opgesteld. Dit heeft geresulteerd in 8 bestuurlijke waarschuwingen en 2 sluitingen van woningen.

Op 1 april 2021 is de “Beleidsregel Drugshandel op straat” in werking getreden. Met deze beleidsregel wordt geregeld hoe een dwangsom aan straatdealers opgelegd kan worden. Het betreft een dwangsom van 5.000 euro. Dit is in eerste instantie geen boete, maar een waarschuwingsmiddel om de overtreding te beëindigen. Wanneer dezelfde persoon de overtreding vervolgens nogmaals begaat, moet het bedrag daadwerkelijk betaald worden. Drugshandel op straat leidt tot overlast en een gevoel van onveiligheid voor de inwoners en ondernemers. Het opleggen van een dwangsom heeft een preventief karakter en heeft als doel herhaling te voorkomen.

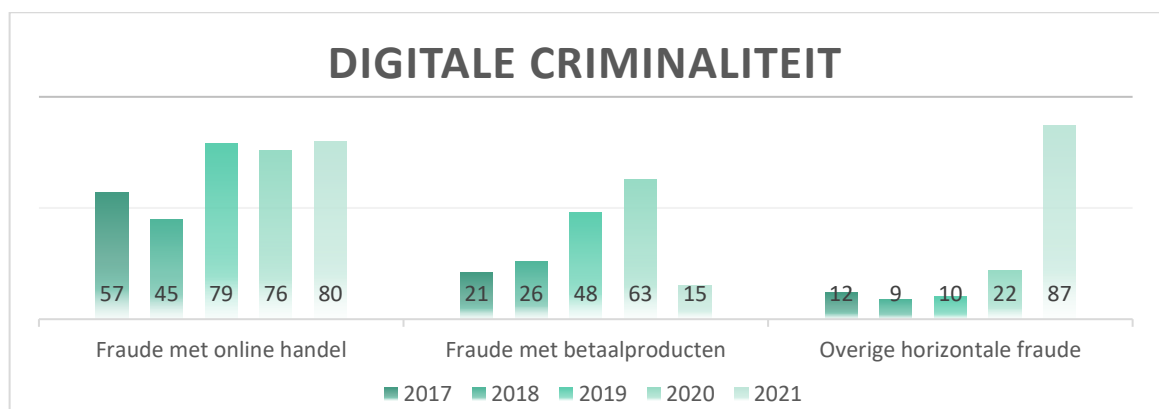
4. Verstoring openbare orde (rellen)

Gemeente Stein is in 2021 tweemaal opgeschrikt door rellen gerelateerd aan de coronamaatregelen. In januari 2021 waren de ongeregelde heden gericht tegen de maatregel avondklok, in november 2021 tegen de coronamaatregelen in het algemeen. Bij beide orde verstoringen is door de Burgemeester het middel Noodverordening ingesteld. Een zwaar middel op basis van de Gemeentewet waarmee de Burgemeester de taak van het bewaken van de openbare orde heeft uitgevoerd.

Alle personen die betrokken zijn geweest bij de rellen en waarvan personalia bekend waren, zijn via drie mogelijke trajecten benaderd door de ketenpartners. Personen die direct zijn aangehouden zijn afgewikkeld via de strafrechtketen. Minderjarigen (8) hebben een Brouder (= brief aan ouders). Deze brieven zijn persoonlijk overhandigd, voor zover het jeugdigen waren die woonachtig zijn binnen de Westelijke Mijnstreek, waardoor ook het gesprek aangegaan kon worden eventueel ook met hun ouder(s). Meerderjarigen (20) hebben een officiële politiewaarschuwing ontvangen. Alle documenten zijn waar mogelijk fysiek uitgereikt. Deze aanpak heeft ertoe geresulteerd dat betrokken personen niet meer zijn waargenomen bij rellen in buurgemeenten noch bij locaties jeugdoverlast.

5. Digitale criminaliteit

In 2021 is de Taskforce Cybercrime opgestart. Deze Taskforce heeft als doel om gezamenlijk beleid te ontwikkelen t.a.v. het bestrijden van cybercriminaliteit en het weerbaar maken van de samenleving. Net als Cybercrime overstijgt deze Taskforce de gemeentegrenzen.

Grafiek 9

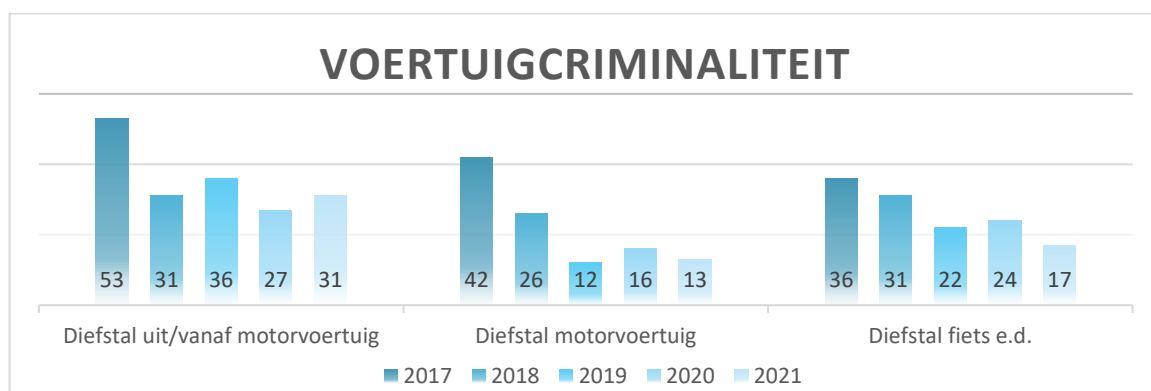
Er is een enorme toename te zien in overige horizontale fraude. Deze toename is landelijk eveneens zichtbaar en heeft vooral in het eerste kwartaal van 2021 plaatsgevonden. Deze stijging betreft voor de gemeente Stein met name identiteitsfraude, waarbij iemand misbruik maakt van de identiteit van een ander. Daarnaast is er een flinke stijging waarneembaar bij de zogenaamde “vriend-in-nood-” of “whatsappfraude”. Deze stijging is vermoedelijk een gevolg van de corona gerelateerde beperkende maatregelen. Gemeente Stein wijkt in deze stijging niet af van landelijke cijfers. In tijden van lockdowns en steeds verder gaande digitalisering ontwikkelt de criminaliteit mee.

6. Voertuig- en bedrijfscriminaliteit

Voertuigcriminaliteit

Het beeld omtrent voertuigcriminaliteit kent enkele bijzonderheden. Zichtbaar is dat diefstal uit/vanaf motorvoertuigen de laatste maanden licht is toegenomen. Dit betreft meestal het ontvreemden van kentekenplaten en in enkele gevallen diefstal van katalysatoren. In de Westelijke Mijnstreek, maar ook binnen de Eenheid Limburg is een verhoging zichtbaar op dit thema. Opsporingsindicaties voor de Westelijke Mijnstreek worden uitgelopen.

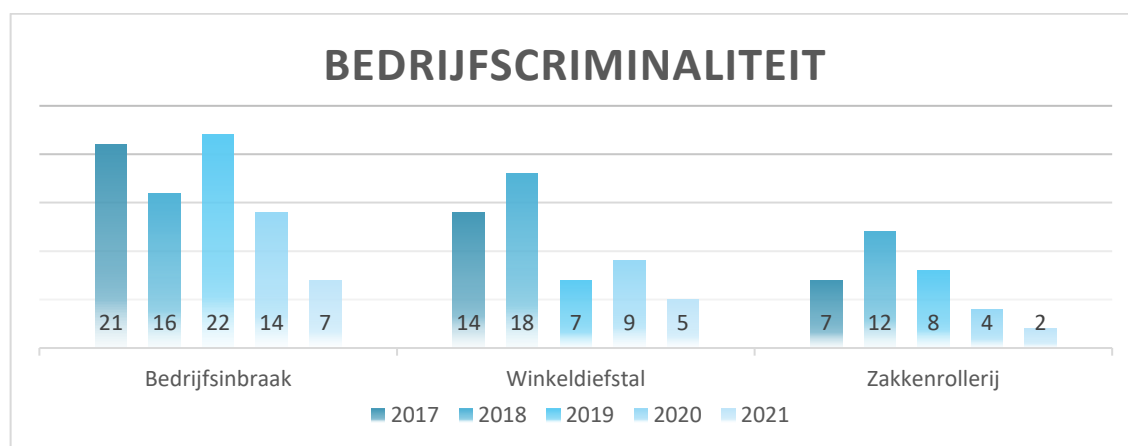
Zoals eerder aangegeven worden er voornamelijk (elektrische) fietsen ontvreemd uit schuren en/of garages. Deze aantallen zijn niet meegenomen in onderstaand overzicht, omdat het primaire feit in die gevallen niet de diefstal fiets betrof, maar het inbreken in een garage of schuur en het ontvreemde goed daarbij een fiets betrof. Onderstaande fietsendiefstallen betreffen dus enkel de op zichzelf staande feiten.

Grafiek 10

Bedrijfscriminaliteit

Het aantal bedrijfsinbraken kent een enorme daling. De inbraken vinden verspreid door de gemeente plaats. Het aantal gemelde winkeldiefstallen en zakkenrollerij kent eveneens een afname.

Grafiek 11

7. Overige

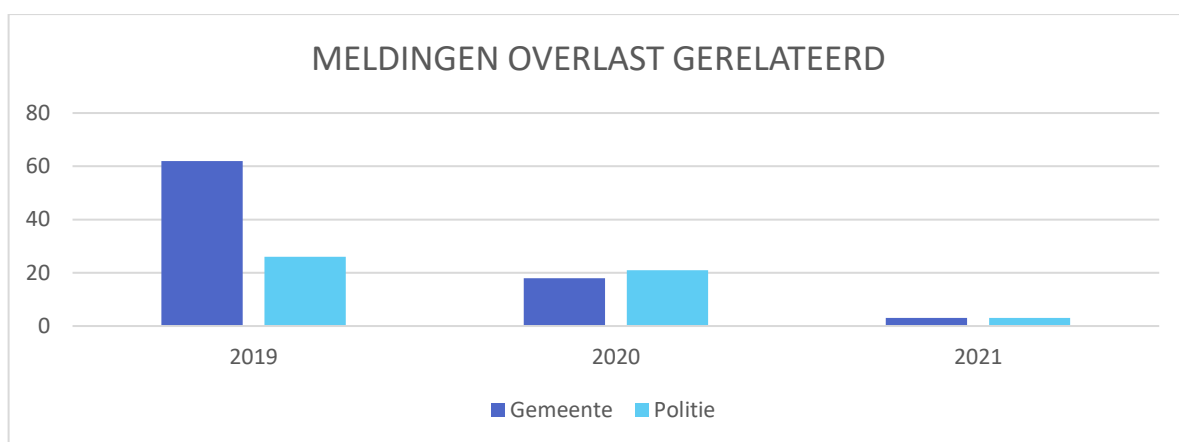
Cameratoezicht

In de afgelopen jaren is er diverse keren cameratoezicht ingezet indien een situatie van overlast of verstoring van de openbare orde plaats vond waarbij minder ingrijpende maatregelen niet afdoende waren. Het cameratoezicht werd ingezet als onderdeel van de integrale aanpak. De mobiliteit van de camera's maakt dat ze niet op iedere locatie

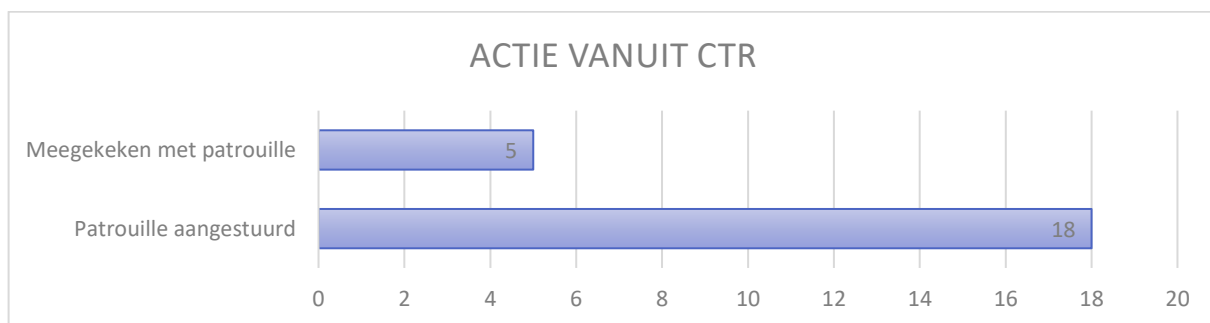
inzetbaar zijn. In 2017 heeft de gemeente Stein een mobiele camera vervangen door een vaste camera, gelet op de structurele aard van de overlast. In 2018 is de mobiele camera ingezet bij het winkelcentrum. Naderhand in 2019 is de mobiele camera vervangen door 4 flexibele camera's. Een nieuwe flexibele camera is in 2020 aangeschaft, die sindsdien op één en dezelfde locatie hangt met perioden van vernieling en diefstal waardoor de camera niet operationeel was maar de noodzaak van cameratoezicht wel werd benadrukt.

Uit de cijfers van de politie en de gemeente Stein blijkt een daling van het aantal meldingen. De overlast is dus afgenomen. Het doel van daadwerkelijk minder overlast is dus bereikt. Echter is het de vraag of dat het gemeentelijke cameratoezicht daar ook aan bijgedragen heeft. Voor deze rapportage zijn voor 2019 en 2020 alle meldingen meegenomen. Voor 2021 zijn uitsluitend de meldingen tot en met april verwerkt. In 2022 ontvangt u middels de Quickscan een dataset over heel 2021.

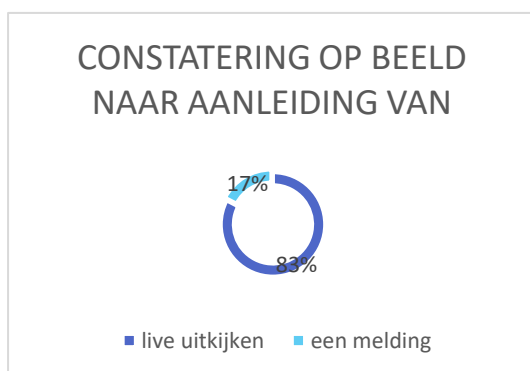
Uit de Openbare orde mutaties van de politie in 2021 blijkt dat in het merendeel van de gevallen er opvolging gegeven wordt aan de situatie die zichtbaar is op de camerabeelden. Slechts in drie van de 23 situaties was er geen politie patrouille beschikbaar om op de beelden te acteren.

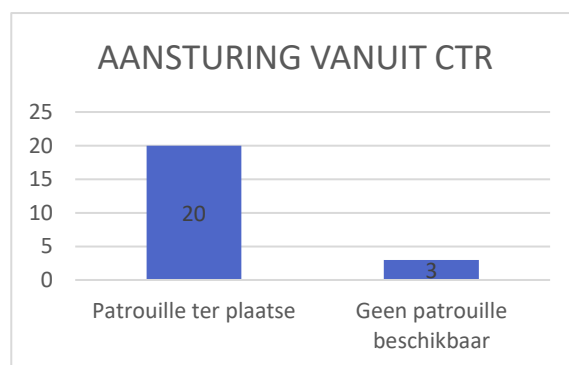
Grafiek12

Grafiek13

Grafiek14

Grafiek15

Meld Misdaad Anoniem

Vanaf juli 2021 is gemeente Stein aangesloten bij Meld Misdaad Anoniem. Een onafhankelijk portaal waarbij inwoners melding kunnen maken van criminaliteit en misdaad. Inmiddels kunnen wij de volgende cijfers met u delen. In de periode 1 juli 2021 tot en met 31 december 2021 zijn er in totaal 24 meldingen binnen gekomen. Van deze meldingen zijn 22 meldingen afgehandeld, 2 meldingen zijn nog in onderzoek. Het overgrote deel van de meldingen is druggerelateerd.

Integraal Intelligence Overleg

Het Integraal Intelligence Overleg is een overleg op de schaal Westelijke Mijnstreek, waarbij ketenpartners in het veiligheidsdomein gezamenlijk op zoek gaan naar sturingselementen in data. Dit klinkt heel abstract, feitelijk wordt er gekeken naar actuele problemen en gezocht naar een onderbouwing op basis waarvan een aanpak gelanceerd kan worden. Dit is niet alleen van belang om kort cyclisch te sturen. In 2022 wordt de start gemaakt voor de Kadernota Veiligheid Westelijke Mijnstreek 2023 - 2026 waarbij data een belangrijke basis vormen voor het nieuw te vormen beleid en het aanbrengen van accenten hierin.

Ondermijning

Ondermijning is een fenomeen en verweven in alle lagen van de samenleving. Enkele onderwerpen gerelateerd aan ondermijning zijn al eerder in de rapportage ter sprake gekomen: beleidsregel t.a.v. drugshandel op straat, Damocles en Cybercrime. Zelfs bij jeugdoverlast wordt tegenwoordig al gekeken naar ondermijning.

In het kader van het tegengaan van ondermijning in onze gemeente is in 2021 wederom intensief samengewerkt tussen politie en de gemeente Stein. Zo zijn diverse integrale controles uitgevoerd op woonwagenlocaties en in enkele bedrijfspanden. Ook is deelgenomen aan een gecoördineerde controle op het gebied van illegale prostitutie.

De aansluiting op Meld Misdaad Anoniem, draagt bij aan het versterken van onze informatiepositie op dit gebied. Ook is het structureel Lokaal Overleg Bestuurlijke Aanpak, waar inkomende signalen op het gebied van ondermijning integraal worden besproken, een meerwaarde in de integrale aanpak.

Verder is bij nieuwe aanvragen voor een Alcoholwetvergunning de Bibob-toets uitgevoerd.

8. Conclusie en vooruitblik

Middels deze terugblik hopen wij u inzicht geboden te hebben in de openbare orde- en leefbaarheidsvraagstukken in gemeente Stein 2021.

Belangrijkste dalers

De daling op het gebied van woning- en bedrijfscriminaliteit die in 2020 reeds was ingezet is verder doorgezet. Laat niet onverlet dat de HIC's aan een strakke monitor onderhevig zijn.

Belangrijkste stijgers

Belangrijke stijgers in 2021 waren de inbraken in garages/schuurtjes, digitale criminaliteit en de overlast verwarde personen.

Vooruitblik...

Intensivering van de gezamenlijke aanpak, strafrechtelijk als bestuursrechtelijk, zal voor de komende jaren een prominente rol op de agenda houden. Capaciteitsvraagstukken en maatschappelijke veranderingen maken deze integrale aanpak alleen maar belangrijker.

Voor wat betreft de aanpak jeugd(overlast) zal middels het Plan Alcohol en Drugs Stein extra aandacht komen voor de preventieve kant. Het thema Cybercrime wordt binnen de regionale Taskforce verder uitgewerkt. De overlast verwarde personen zal op basis van de wetsevaluatie Wvvgz en de verdere verbinding van de thema's Zorg en Veiligheid een aandachtsgebied blijven.